

HØRINGSUTTAELSE

Til: Kunnskapsdepartementet

Gjelder: Høring om utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Dato: 09.12.09

Deres ref: 200900697

Vår ref: 09/3378 - 3

Totalt 3 sider

Hørings svar – Utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Studentenes Landsforbund (StL) er Norges største studentorganisasjon og representerer over 100 000 studenter ved norske høyskoler og universiteter. Vi takker for muligheten til å bli hørt og ønsker med dette å gi noen kommentarer til høring om utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Vi har strukturert høringen etter kapitlene i forskriften, og innenfor kapitlene har vi strukturert høringen kronologisk etter paragrafene, men har gitt dem tematiske navn.

Kommentarer

Kapittel 1. Generelle bestemmelser.

Kvalitetsutvikling

I ny § 1-7 blir det slått fast at NOKUT også skal drive med kvalitetsutvikling. Dette vil StL stille seg bak, og mener det vil styrke norsk høyere utdanning. Imidlertid vil vi påpeke at det ikke er uproblematisk og både være tilsynsorgan og kvalitetsutvikler. NOKUT vil derfor måtte være svært tydelig på når de driver kvalitetsutvikling, og når de driver kvalitetssikring.

StL vil også peke på NOKUT er avhengig av legitimitet som både kvalitetskontrollerende organ, men dette gjelder også dersom NOKUT skal gi råd overfor kvalitetsutvikling. Her har NOKUT spesielle utfordringer som blant annet går på at innenfor norsk akademia kjenner de fleste fagmiljøene hverandre godt, og faglige ansatte er både i en samarbeids- og konkurranserelasjon med hverandre. De samarbeider gjerne faglig, men på den andre siden konkurrerer man om de samme studentene. Samtidig er det personer fra disse fagmiljøene som sitter i faglige komiteer i NOKUT. Derfor mener vi legitimitet er, og må være, gjenspeilet i forskrift og i arbeidet til NOKUT.

Informasjonsplikt for institusjonene

I ny § 1-11 står det beskrevet at NOKUT skal kunne innhenta opplysninger fra institusjoner for å kunne gjennomføre sine tilsynsoppgaver. Det bør tas stilling til om dette er opplysninger av en art som bør være underlagt taushetsplikt, og hvorvidt dette bør tas inn i forskriften.

Fagskoleutdanning

I § 1-1 er det konkretisert at NOKUT skal jobbe med fagskoleutdanning også. I Departementets vurdering står det at fagskoleutdanning og høyere utdanning har "store likhetstrekk." StL er ikke enig i vurderingene om at fagskolene har *store* likhetstrekk med høyere utdanning, selv om det finnes likhetstrekk ved enkelte av fagskoleutdanningene.

Til tross for at fagskolene er en del av tertiærnivået i utdanningssystemet finnes det noen forskjeller mellom fagskoler og høyere utdanning som er vesentlige. Blant annet er det en forskjell i finansieringen på fagskoleutdanning hvor en stor andel av fagskolene blant annet bruker skolepenger som finansieringskilde. Samtidig er det en vesentlig forskjell i spennet på fagområder i fagskolene hvor en har alt fra velværefag til tekniske utdanninger. En av de store faglige forskjellene ligger også i at høyere utdanning har et definert lovkrav til forskningsbasert utdanning, noe ikke fagskolene har.

Kapittel 2. Internt system for kvalitetssikring for institusjoner som tilbyr høyere utdanning.

Praksis

StL er svært positiv til at det i § 2-1 (2) særskilt blir omtalt at kvalitetssikringssystemet også skal omfatte praksisopplæring. Vi mener at dette er et viktig del av profesjonsutdanningene, og at det er

kvalitetsutfordringer i praksisopplæringa. Derfor vil vi gi honnør til Kunnskapsdepartementet for at man tydeliggjør praksisopplæring som en viktig del av et kvalitetssikringssystem.

Gjentatte og grove brudd på kvalitetssikring

I § 2.3 (2) savner StL klarere regler for hva som skjer dersom NOKUT ved andre gangs gjennomgang av kvalitetssikringssystemet ikke godkjenner institusjonens kvalitetssikringssystem. Det står ingenting i forskriften om hva som skjer dersom en institusjon ikke krever en ny gjennomgang av kvalitetssikringssystemet. StL mener at det bør være formelle krav til at institusjonene må få sitt kvalitetssikringssystem godkjent innen en gitt tid. Vi mener også at institusjoner bør kunne fratras akkrediteringen dersom de ikke tilfredsstillende fastsatte krav til kvalitetssikringssystem.

Kapittel 3. Akkreditering av studier og institusjoner i høyere utdanning.

Organisering og infrastruktur

I § 3-3, ledd 2 og 3, punkt b) står det i det nye forslaget til forskrift beskrevet at et av vilkårene som skal være oppfylt er "institusjonens organisering og infrastruktur, herunder tilfredsstillende bibliotek, skal være tilpasset virksomheten." StL mener at en ikke bør gå så detaljert til verks som å beskrive enkeltelementer i en institusjons infrastruktur. Hvis det derimot skal gjøres, må det også stilles krav til forelesningssaler, utstyr, leseplasser og grupperom som er like viktige deler av institusjonens infrastruktur.

Studietilbud som ikke tilfredsstillende kravene

I forslag til ny § 3-4 (2) står det konkretisert at studietilbud som ikke tilfredsstillende kravene skal få en rimelig frist på inntil 2 år på å iverksette tiltak. Her vil StL peke på at slik foreskriften står nå er det utydlig hva som skjer med de studentene som allerede går på et slikt studium. Hvis en institusjon bruker 2 år på å iverksette tiltak for å bedre studiene, står en i fare for at studenter vil bli uteksaminert fra studier som per definisjon ikke innehar den kvalitet man skal kunne forvente. Dermed må det stilles spørsmålsteget rundt hvilke rettigheter studenter på studier som ikke innehar tilstrekkelig kvalitet har. StL mener at institusjoner som får underkjent studietilbud ikke skal kunne ta inn nye studenter, frem til de har bevist at studiet holder tilstrekkelig kvalitet. Vi mener også at institusjonene må ha ansvaret for at allerede innrullerte studenter skal få en godkjent utdanning.

Effektivisering av saksbehandlingen

I § 3-6 (1) har StL vanskelig for å se at omleggingen gir store innsparinger. Vi mener det kan gi innsparinger på sikt, men at innsparingene vil være små i den store sammenheng.

Kapittel 5. Fagskoleutdanning

StL vil benytte anledningen til å påpeke at det i dag ikke ser ut til å finnes nasjonale retningslinjer eller lover som regulerer fagskolestudenters rettigheter, slik universitets- og høyskoleloven regulerer studenter i høyere utdanning. Det finnes blant annet eksempler på fagskoler som nekter fagskolestudenter begrunnelse på eksamenskarakter, noe vi mener er grovt brudd på fagskolestudentenes rettssikkerhet. I påvente av eventuelle nasjonale regulativer ber vi om at NOKUT pålegges å se dette i sammenheng med kvalitetssikringssystemet.

Vi mener videre at det er en stor utfordring i forhold til fagskolestudentenes representasjon i NOKUT at de ikke har et eget nasjonalt organ. Det bør tilstrebes at det er fagskolestudenter med i komiteene som skal evaluere fagskoler, og i dag er dette en utfordring når man ikke har et nasjonalt organ til å foreslå kandidater. Vi håper dette er en utfordring som vil bli tatt på alvor.

Generelle kommentarer til høringa

I Departementets vurdering kommer det frem at endringene i forskriften ikke vil medføre behov for økte ressurser, og at det hovedsakelig dreier seg om omprioriteringer internt. StL er ikke enig i denne vurderingen. Vi har vanskelig for å se at det vil kunne omprioriteres ressurser fra kvalitetssikring til kvalitetsutvikling siden kvalitetssikringsarbeidet må pågå med samme styrke som det allerede gjør i dag.

Samtidig mener vi at Departementets argumentasjon om at § 3-6 vil være ressursbesparende for NOKUT er optimistisk. Vi har vanskelig for å se hvordan det at NOKUT fastsetter søknadsfrister om akkreditering skal være ressursbesparende i det lange løp. Vi ser helt klart at det er praktisk nyttig, men mener at ressursbesparelsen vil være minimal.